

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: V. K.**, zastoupen JUDr. Boženou Burdychovou, advokátkou, se sídlem Lovosická 440/40, Praha 9, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 8. 2004, č. j. 15 Az 671/2003 - 22,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Boženě Burdychové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2150 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 9. 12. 2002, č. j.: OAM - 1750/VL - 11 - C10 - 2002, nebyl žalobci udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že po posouzení výpovědi žalobce je nucen konstatovat, že žalobce neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, na základě které

by bylo možno se domnívat, že byl pronásledován z důvodů uvedených v § 12 písm. a) nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Po posouzení osobní situace žalobce a poměrů v zemi jeho státní příslušnosti žalovaný neudělil žalobci humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný rovněž zhodnotil obsah překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu a nedospěl k závěru, že by žalobce náležel k osobám ohroženým skutečnostmi, zakládajícími překážky vycestování a jejich existenci tedy v případě žalobce neshledal.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 18. 8. 2004, č. j. 15 Az 671/2003 - 22, tak, že ji zamítl. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že z obsahu spisu je zřejmé, že žalobce nemá důvody k udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. V celém průběhu správního řízení nehovořil ani o nějakých náboženských problémech, naopak výslovně potvrdil, že žádné takové problémy neměl. Jeho nová tvrzení objevující se v žalobě nelze proto podle názoru krajského soudu považovat za pronásledování z náboženských důvodů a pokud snad náboženskými důvody argumentovali i vyděrači, sledovali tím vlastní obohacení.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž především uvedl, že v zemi svého původu je ohrožen na životě kvůli svému náboženskému přesvědčení. Jeho spoluobčany je mu vyhrožováno usmrcením a nemá se kam obrátit o pomoc, protože stát takové poměry trpí a podporuje je. Podle přesvědčení stěžovatele jde v jeho případě i o důvody humanitární, na základě kterých by bylo možno k udělení azylu použít § 14 zákona o azylu.

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Az 671/2003 - 28 ze dne 1. 12. 2004 byl stěžovateli k zastupování řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů, a to JUDr. Božena Burdychová. Ustanovená advokátka doplnila kasační stížnost podáním ze dne 13. 1. 2005, v níž především uvedla, že stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a/ zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a dále uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, je v rozporu s obsahem skutkových zjištění ve spisu a při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, takže bylo důvodné, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí. Stěžovatel je přesvědčen, že správní orgán restriktivním výkladem nesprávně posoudil důvodný strach stěžovatele z pronásledování z důvodů náboženství a příslušnosti stěžovatele k určité sociální skupině podle § 12 písm. b) zákona o azylu ve vztahu k § 2 odst. 6 téhož zákona na podkladě důvodných jeho obav o svůj život. Stěžovatel žalovanému a následně krajskému soudu vytýká, že při posuzování podmínek udělení azylu v jeho případě nehodnotil stěžovatele na podkladě jeho postavení z hlediska příslušnosti k určité sociální skupině, a to sociální skupině osob, které v souvislosti se svým vzděláním, původem, povoláním, omezenými možnostmi uplatnění v části Ukrajiny - Zakarpatské oblasti, kde měl stěžovatel své bydliště a kde byl vystaven ohrožení svého života při výkonu náhradní činnosti taxikáře, byly na okraji společnosti a neměly žádnou oporu vzhledem k poměrům a stavu veřejné moci, včetně orgánů policie v Zakarpatské oblasti. V návaznosti na neuznání důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu není podle stěžovatele správný rovněž právní závěr správního orgánu o nesplnění důvodu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť podle poměrů v zemi, doložených zprávou Ministerstva zahraniční USA, jsou dány

na straně stěžovatele alespoň humanitární důvody. V této souvislosti stěžovatel uvádí, že byl vystaven akutnímu nebezpečí ohrožení života a účinná ochrana při neuspokojivém fungování státních orgánů, orgánů policie, neexistovala. Stěžovatel je rovněž přesvědčen, že žalovaný a následně i soud, nesprávně posoudil neexistenci překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu. Dokazování ve správním řízení nebylo pak vůbec vedeno z hlediska objasnění příslušnosti stěžovatele k určité sociální skupině.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit Krajskému soudu v Ústí nad Labem k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Znovu pak opakuje, že stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by správní orgán vedla k závěru, že byl ve vlasti pronásledován nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně stanovených zákonem o azylu. Ekonomické problémy a potíže s neznámými osobami, které jej vydíraly, nelze těmito důvody podřadit. Žalovaný pak nechápe poukazování stěžovatele na pronásledování z důvodu náboženského přesvědčení, neboť sám v pohovoru uvedl, že žádné potíže v zemi původu s vyznáváním římsko-katolické víry neměl. Ke stěžovatelovým námitkám týkajících se neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. K dovolávání se stěžovatele na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka vydanou Vysokým komisařem pro uprchlíky v lednu 1992 v Ženevě, žalovaný uvedl, že tato příručka není pro správní orgán závazná, má pouze doporučující charakter. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o námitky vad řízení před žalovaným, které stěžovatel uplatnil z kasačního důvodu podávaného podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pak tyto jeho námitky by mohly být v řízení o kasační stížnosti úspěšně namítány pouze tehdy, pokud by se jednalo o vady správního řízení, které již byly řádně uplatněny v řízení před krajským soudem, mohl-li tak stěžovatel učinit; stěžovatel tak vady řízení před žalovaným nemůže poprvé namítat až v řízení o kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). V žalobě proti rozhodnutí správního orgánu stěžovatel nedostatečná skutková zjištění ve správním řízení nenamítal, takže jeho kasační stížnost v tomto směru není přípustná. Pokud pak stěžovatel namítá, že dokazování ve správním řízení nebylo vůbec vedeno z hlediska objasnění jeho příslušnosti k určité sociální skupině, tak lze uvést, že z výpovědi stěžovatele nevyplynulo, že by byl v zemi svého původu pronásledován z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Při pohovoru provedeném se stěžovatelem ve správním řízení, stěžovatel výslovně uvedl, že se svým vyznáváním římsko-katolické víry neměl na Ukrajině žádné problémy. Krajský soud

proto podle názoru Nejvyššího správního soudu správně zhodnotil tvrzení stěžovatele v žalobě o pronásledování z náboženských důvodů jako nevěrohodná.

V případě udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, lze jej udělit pouze v případě hodného zvláštního zřetele, přičemž zákon nestanoví podmínky pro jeho udělení. Proto na něj není právní nárok a zůstává tak pouze na režimu správního uvážení posoudit důvody žadatele o azyl. Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný zkoumal, zda v případě stěžovatele nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména když stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl.

Žalovaný se rovněž zabýval otázkou překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu a na základě zjištěných informací a na základě výpovědi stěžovatele nedospěl k závěru, že by stěžovatel náležel k osobám ohroženým skutečnostmi, zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Ústí nad Labem napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Žalovaný správní orgán i Krajský soud v Ústí nad Labem postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně advokátka JUDr. Božena Burdychová, jíž Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 7 s. ř. s. odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a v písemném podání soudu podle § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky, a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu